

Про деякі питання практики застосування Закону України "Про судовий збір" (зі змінами та доповненнями, внесеними згідно із Законом України від 22.05.2015 № 484-VIII)

(Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 12.11.2015 № 01-06/2093/15)

У зв'язку з виникненням у судовій практиці питань, пов'язаних із застосуванням Закону України "Про судовий збір" (зі змінами та доповненнями, внесеними згідно із Законом України від 22.05.2015 № 484-VIII; далі – Закон), та на доповнення до Інформаційного листа Вищого господарського суду України від 26.08.2015 № 01-06/1389/15 "Про Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору" Вищий господарський суд України вважає за необхідне звернути увагу на таке.

1. Позовні заяви про зобов'язання перерахувати кошти згідно з договором банківського рахунку належать до заяв майнового характеру, і за їх подання справляється судовий збір відповідно до підпункту 1 пункту 2 частини другої статті 4 Закону.

2. Підпунктами 8–10 пункту 2 частини другої статті 4 Закону визначено перелік заяв у справі про банкрутство, за подання яких справляється судовий збір, а саме: заяви про затвердження плану санації боржника до порушення провадження у справі про банкрутство; заяви про порушення справи про банкрутство; заяви кредиторів, які звертаються з грошовими вимогами до боржника після оголошення про порушення справи про банкрутство, а також після повідомлення про визнання боржника банкрутом; заяви про визнання правочинів (договорів) недійсними та спростування майнових дій боржника в межах провадження у справі про банкрутство; заяви про розірвання мирової угоди, укладеної у справі про банкрутство, або визнання її недійсною.

Ставки судового збору з апеляційних та касаційних скарг, що подаються на судові рішення, винесені у справі про банкрутство за наслідками розгляду вказаних заяв і скарг, встановлено підпунктами 4 і 5 пункту 2 частини другої статті 4 Закону, а саме: за подання апеляційних скарг – 110 відсотків ставки, що підлягала сплаті при поданні заяви і скарги; за подання касаційних скарг – 120 відсотків ставки, що підлягала сплаті при поданні заяви і скарги.

З апеляційних та касаційних скарг на інші ухвали суду у справі про банкрутство судовий збір справляється за ставкою, визначеною підпунктом 7 пункту 2 частини другої статті 4 Закону, а саме 1 розмір мінімальної заробітної плати. Водночас Законом не передбачено ставки, від якої обчислюється судовий збір, за подання апеляційних та касаційних скарг на постанови суду

першої інстанції про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури.

3. За змістом положень статті 8 Закону питання про відстрочення та розстрочення судом сплати судового збору, зменшення розміру судового збору або звільнення від його сплати з підстав майнового стану сторони вирішується судом в кожному конкретному випадку залежно від обставин справи та обґрунтованості доводів сторони належними і допустимими доказами на підтвердження того, що майновий стан сторони перешкоджає сплаті нею судового збору в установленому порядку і розмірі, а також на засадах рівності всіх учасників судового процесу (в тому числі й органів державної влади) перед законом і судом.

При цьому сплата судового збору може бути відстрочена чи розстрочена на строк не довше ніж до ухвалення судового рішення у справі.

4. Законом передбачено сплату судового збору з апеляційної та касаційної скарг на рішення суду, виходячи з розміру ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви незалежно від того, чи оскаржується все рішення (постанова) суду в цілому чи його частина.

5. У випадку подання позовних заяв, апеляційних чи касаційних скарг, заяв про перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами з 01.09.2015 розмір судового збору визначається відповідно до Закону у редакції Закону України від 22.05.2015 № 484-VIII. Відповідне положення застосовується також до скарг і заяв, що подаються у справах, рішення суду першої інстанції у яких прийнято до 01.09.2015.

Разом з тим слід враховувати таке. Розмір судового збору у випадку подання апеляційних чи касаційних скарг, заяв про перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами, судовий збір за подання позову в яких було сплачено до 01.09.2015, розраховується виходячи з суми судового збору, сплаченого при поданні позову. Цей розмір не підлягає перерахунку відповідно до нових ставок, визначених Законом. При цьому якщо платник судового збору був звільнений від обов'язку сплачувати судовий збір (до 01.09.2015), то у випадку подання зазначених скарг та заяв після зазначеної дати розмір судового збору визначається залежно від ставки судового збору, яку мав би сплатити платник до 01.09.2015 за відсутності у нього пільги щодо сплати такого збору.

6. Вважати такими, що втратили чинність інформаційні листи Вищого господарського суду України:

- абзац 2 пункту 6 інформаційного листа від 22.01.2013 № 01-06/84/2013 «Про деякі питання застосування законодавства у сфері містобудівної діяльності»;

- від 05.07.2012 № 01-06/869/2012 «Про деякі питання практики застосування Закону України «Про судовий збір»;

- від 23.05.2012 № 01-06/704/2012 «Про деякі питання практики застосування Закону України «Про судовий збір»;

- від 25.01.2012 № 01-06/97/2012 «Про внесення доповнень до Закону України «Про судовий збір»;
- від 21.11.2011 № 01-06/1625/2011 «Про деякі питання практики застосування Закону України «Про судовий збір»;
- пункт 4 інформаційного листа від 26.10.2011 № 01-06/1481/11 «Про Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання відносин між кредиторами та споживачами фінансових послуг»;
- від 25.08.2011 № 01-06/1175/2011 «Щодо судового збору».

Голова Вищого
господарського суду України

Б. Львов